FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, Ely, Pueblo, RockSprings

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 85

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, JUNE 6, 1978

LETO LXXX — vol. LXXX

Francozi pomagajo krotiti upor v Čadu

Francoske čete so pretekli teden posegle neposredno v boj na strani vladnih sil proti upornikom, ki jih podpira Libija.

PARIZ, Fr. — Na stotine francoskih vojakov je bilo zapletenih pretekli teden ob strani domačih oboroženih sil v boju z uporniki v republiki Čad, južno od Sahare. Skupina kakih 800 do 1000 upornikov je bila obkoljena in uničena v trdem boju okoli 250 milj severovzhodno od N'Djamene, glavnega mesta Čada.

V boju s to skppino je bilo kakih 500 francoskih tujskih legionarjev in marinov, ki so jih podpirala jet letala, ter okoli 1,500 domačih vojakov.

Francosko poročilo o boju pravi, da francoske sile niso imele nobenih igub, ne nudi pa nobenih podatkov o izgubah sovražnika.

V Čadski republiki je državljanska vojna v teku že 12 let. Nomadski arabski del prebivalstva se upira vladajoči črni večini ter dobiva pri tem v zadnjih letih obilno podporo Libije. Ko so uporniki dobili nadzor nad večjim severnim puščavskim predelom republike in začeli groziti z močnim napadom na preostali del republike, je Francija poslala v Čad svoje čete v preteklem aprilu in nato dodatne pretekli mesec. Skupno naj bi bil v Cadu sedaj okoli 1500 francoskih vojakov in 10 Jaguar vojnih letal.

Prvotno so v Parizu izjavljali, da bodo francoske čete skrbele v glavnem za oskrbovanje bojišč, da pa ne bodo posegale neposredno v boj. Obrambno ministrstvo v Parizu je objavilo, da se je to pretekli teden zgodilo na prošnjo čadske vlade.

Beg belcev iz Rodezije v zadnjih mesecih padel

SALISBURY, Rod. — Ko so se razmere v Rodeziji v zadnjih letih zaostrovale in se je gverilsko bojevanje širilo, so se beli prebivalci te afriške dežele začeli čutiti negotove in se seliti iz nje. Lani je bil ta beg belcev iz Rodezije kar občuten, saj je povprečno vsak mesec zapustilo deželo okoli 900 več belcev, kot se jih je tja priselilo.

V letošnjem letu je v prvih štirih mesecih padlo na povprečno 560. Povprečno je Rodezijo zapustilo 1,040 belcev mesečno, medtem ko jih je po 480 prišlo v deželo. Izseljevanje belcev se je zmanjšalo za povprečno 37%.

Trdijo, da je popuščanje izseljevanja belcev znak, da so se ti umirili in imajo sedaj več upanja na sprejemljivo ureditev razmer v Rodeziji, ko bo prevzela vlado črna večina ob koncu letošnjega leta.

Plače porastle za 1.9%

WASHINGTON, D.C. — V prvem četrtletju 1978 so plače v ZDA povprečno porastle za 1.9%, napram porastu 1.7%, v zadnjem četrtletju lani in napram 1.5% v prvem četrtletju 1977.

Vremenski prerok

Delno oblačno z verjetnostjo dežja ponoči in jutri. Najvišja temperatura okoli 77 F (25 C).

Novi grobovi

Jože Kristanc

Danes zjutraj, 20 minut čez polnoč, je bil ustreljen na Euclid Avenue pri E. 71 St. 18 let stari Jože Kristanc, sin Jožeta in Francke Kristanc, ki so se šele nedavno preselili iz slovenske senklerske naselbine na 344 E. 264 St. v Euclidu. Pogreb bo iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, podrobnosti v četrtek.

REPUBLIKANCI ZA VARNEJŠO OBRAMBO

WASHINGTON, D.C. — Republikanski odbor Predstavniškega doma za raziskave je pozval k novi določitvi prednosti v narodni obrambi, ko je po njegovem Sovjetska zveza prešla na nekaterih bistvenih poljih v vodstvo.

Republikanski odbor sodi, da so ZDA preveč vezane na strateške rakete v jedrskih podmornicah, ki so manj učinkovite in bi bile lahko izpostavljene povečani nevarnosti, če bi se Sovjetski zvezi posrečilo odkriti nova sredstva za boj proti podmornicam. Istočasno opozarja na povečano število sovjetskih jedrskih podmornic z novimi medcelinskimi raketami z dometom do 4,200 milj, ki da so skrite v vseh svetovnih morjih.

Kongresu priporoča polno podporo razvoju MX medceliske rakete in manevrirske rakete. Prav tako poziva ZDA, naj izpopolnijo svoje običajne oborožene sile in zmanjšajo obstoječo sovjetsko številčno premoč na tem polju.

Izraelska vlada razpravlja o zahodnem bregu Jordana

JERUZALEM, Izr. — Vlada Izraela je začela razpravo o zahodnem bregu reke Jordan, ki je do junija 1967 pripadal Jordaniji, od tedaj pa je pod izraelsko vojaško upravo.

Napovedali so, da bodo razpravo končali in objavili zaključke o tem, kaj mislijo storiti z zahodnim bregom Jordana, do 12. junija. Od teh sklepov bo odvisno, če bodo pogajanja med Izraelom in Egiptom obnovljena ali ne.

Ameriški avtomobili vabljivi za Evropejce

Veliki ameriški avtomobili so postali nepričakovano vabljivejši ob zmanjšani ceni zaradi cenejšega dolarja.

ZUERICH, Šv. — Nekateri trdijo, da so vredni svojega denarja, drugi opozarjajo na njihovo obliko in opremo, ko si ogledujejo in kupujejo velike ameriške avtomobile, ki jih v Evropi že dolgo ni bilo toliko prodanih kot letos. Othmar Ritter je dejal prodajalcu, da ima ameriške avtomobile rad zato, ker imajo tako malo mehaničnih težav.

Jurg Schlotterbeck, ki ameriške avtomobile prodaja, pravi, da hočejo kupci vse posebnosti in izbire, vse od klimatske naprave pa do električnega odpiranja oken.

Ameriška avtomobilska industrija, ki je iznašla "goltače gasolina" in načrtovano zastarelost avtomobilov, nepričakovano prodaja svoje izdelke premožnim gospodarsko usmerjenim Evropejcem. V Švici, Zahodni Nemčiji, Belgiji, na Nizozemskem in v Luksemburgu dobivajo izdelki Detroita vedno več občudovalcev. "Prodaja je v odstotkih porastla bistveno v zadnjih dveh letih," je dejal Gerald Y. Genn, ki nadzira GMC posle v Evropi iz Londona, in dodal: To je trg, za katerega mislimo, da bo še dalje rastel!

Ameriški avtomobili so bili za Evropejce predragi, dokler je bil tečaj dolarja visok. Ko je ta v zadnjih letih začel izgubljati na svoji vrednosti napram evropskim valutam, so postali dotlej dragi ameriški avtomobili bolj dosegljivi Evropejcem. Toda cene teh so za ameriške pojme še vedno visoke. Tako stane v Švici Fordov Pinto blizu $8,500, Chevrolet Malibu $11,800 in Cadillac de Ville $20,600.

Prodajalec v Zuerichu poroča, da lastniki ameriških avtomobilov hvalijo njihovo trpežnost, na njih imajo manj popravil kot na domačih evropskih. Evropski kupci ameriških avtov hočejo na njih vse mogoče naprave in dodatke, brez teh jih ni mogoče prodati.

Kongres za obrambo

WASHINGTON, D.C. — Ko so vedno glasnejši pozivi k zmanjševanju zveznih izdatkov kot sredstvu za omejitev inflacije, ki je dosegla nevarno raven, je Kongres še vedno pripravljen odobriti sredstva za narodno obrambo, ki segajo preko predloga predsednika Carterja.

Tako je Predstavniški dom odobril sredstva za četrto jedrsko letalonosilko, ki bo predvidoma stala 2.13 bilijonov, jedrsko križarko Aegis, ki bo stala 1.1 bilijona, in dodatna sredstva za nakup novih letal F-14 in F-18, pa tudi A-7.

Sovjetska zveza gradi raketno oporišče proti LR Kitajski v Vietnamu

Komunistični list v Hong Kongu trdi, da ima Sovjetska zveza raketno oporišče v Vietnamu za ogrožanje LR Kitajske.

HONG KONG. — Kitajski komunistični list je pretekli teden prinesel poročilo, da je Sovjetska zveza zgradila v Vietnamu raketno oporišče, ki bi ji naj služilo za morebitni napad na LR Kitajsko. Sovjetska zveza naj bi bila po pisanju tega lista tudi za vietnamsko gonjo proti kitajskim naseljencem v Vietnamu, Sovjetska zveza naj bi potiskala Vietnam na protikitajsko pot.

List Wen Wei Pao ne navaja nobenega vira za svoje vesti in trditve.

List pravi, da ima Sovjetska zveza od začetka obmejne vojne med Vietnamom in Kambodžo lani v rokah Hajfong in Cam Ranh Bay in da je zgradila raketno oporišče pri Huong Khe, usmerjeno proti LR Kitajski. Ta kraj je kakih 60 milj južno od Vinha v Tonkinškem zalivu.

Peking med tem še ni odgovoril na poziv Hanoia k razgovorom o odstranitvi spora o kitajskih naseljencih v Vietnamu, ki že nekaj tednov beže iz Vietnama na Kitajsko, ker se čutijo v Vietnamu zapostavljane, preganjane in v nevarnosti. Doslej naj bi pribežalo iz Vietnama na Kitajsko že preko 90,000 Kitajcev.

ZDA SE BODO TRUDILE DALJE ZA DOSEGO SALT

Vlada ZDA bo nadaljevala pogajanja za sporazum s Sovjetsko zvezo o omejitvi jedrskega strateškega orožja kljub sovjetskemu poseganju v Afriko, ker je to v skupno korist sveta in svetovnega miru.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Carter sam je pretekli teden zanikal trdo poročilo The Washington Post o zamrznitvi pogajanj s Sovjetsko zvezo. Isto je storil v imenu vlade Paul Warnke, vodnik teh pogajanj, v svojem govoru v Clevelandu. V nedeljo sta to zatrdila tudi člana vlade obrambni tajnik Harold Brown in tajnik za energetiko James Schlesinger, bivši obrambni tajnik.

"Mi ne smemo gledati v glavnem na pretekli teden ali na dogodke zadnjega meseca. Gledati moramo na vrsto let," je dejal obrambni tajnik Harold Brown. Dopustil je, da tak pogled ni ravno opogumljajoč zaradi stalnega izgrajevanja in povečavanja oboroženih sil Sovjetske zveze in njenih zaveznikov v Varšavski zvezi v Evropi in Sovjteske zveze na meji Kitajske v Aziji. Če se bo ta nadaljevalo, bo Zahod prisiljen odgovoriti.

Harold Brown je mnenja, da sovjetski poseg v Afriko, četudi je pomemben za Zahod, ne sme tega zadržati pri naporih za omejevanje oboroževanja. "SALT je v skupno korist Sovjetske zveze in ZDA. Jaz ne bi zadrževal sporazuma SALT zaradi nezadovoljstva nad sovjetskim nastopom v Afriki," je obrazložil stališče vlade H. Brown.

Podobno je označil stališče vlade tajnik za energetiko James Schlesinger na NBC TV sporedu "Meet the Press".

Glavne težave pri pogajanjih SALT so v pogledu omejitve vključevanja novih sovjetskih medcelinskih raket v oborčžene sile, bombnik Backfire, ki ga ZDA štejejo v strateške sile, Sovjetska zveza pa zatrjuje, da je njegova uporaba omejena na kvečjemu 2,000 milj, ter ameriška manevrirska raketa, ki naj bi po sovjetski zahtevi ostala v ZDA in naj ne bi bila dana na razpolago zaveznicam v NATO v Evropi.

Sovjetski zunanji minister Gromiko je ob svojem zadnjem obisku v Washingtonu pretekli mesec predložil v imenu ZSSR ustavitev preskušanja medcelinskih raket. Carter je ta predlog odklonil, ker je za ZDA škodljiv. Sovjetska zveza je namreč v preteklih letih preskusila tri nove vrste medcelinskih raket, ZDA pa niti ene. Hočejo si pridržati pravico do razvoja in preskušnje nove MX medcelinske rakete, ki bi naj nasledila Minuteman rakete, ko bodo te morda izpostavljene sovjetskemu uničenju enkrat v prihodnjem desetletju.

Zadnje vesti

CLEVELAND, O. — Spor med ZDA in Kanado o ribolovu, ki je privedel prepovedi lovljenja rib Amerikancem v kanadskih in Kanadčanom v ameriških vodah, doslej še ni privedel do nobenih prijemov. Ribiči na obeh straneh so vzeli prepoved resno in jo upoštevajo. Na jezeru Erie niso našli doslej nobenih kršiteljev prepovedi.

TEHERAN, Iran. — Šah Reza Pahlevi je odstavil načelnika varnostnih sil, ko je prišlo do novih izgredov in demonstracij ter včeraj do splošnega štrajka, drugega v kratki dobi enega meseca. Šah je v ostrem merjenju sil z združenimi nasprotniki, med katerimi so levičarske skupine, liberalni intelektualci ter vodniki konservativne skupine muslimanov, ki nasprotujejo odstranjevanju starih običajev in verskih navad.

HANOI, Viet. — Vlada Vietnama je objavila, da bo pustila kitajske ladje v svoja pristanišča 20. junija, da nalože in odpeljejo Kitajce, ki se čutijo v Vietnamu izključevane in preganjane.

RIM, It. — Oblasti so včeraj obtožile Enrico Triaca, 23 let starega lastnika tiskarne, v kateri naj bi bile napravljene objave o ugrabitvi A. Mora in njegova pisma ter v katerega stanovanju naj bi se zbirali na posvete člani Rdečih brigad. Poleg Triaca je obtoženih ugrabitve in umora Alda Mora še pet drugih oseb.

PARIZ, Fr. — ZDA in njihovi zavezniki v Evropi so se danes sporazumeli o gospodarskem in vojaškem načrtu za vzpostavo reda v pokrajini Šaba v Zairu. Odgovornost za varnost bodo tam prevzele maroške čete in čete nekaterih drugih afriških držav, skupno okoli 2,000 mož. Ameriška prevozna letala so včeraj prenesla 1,500 maroških vojakov iz Maroka v Zaire, tem se bo v prihodnjih dneh pridružilo še 500 iz drugih držav.

BOGOTA, Kol. — Pri predsedniških volitvah je zmagal s pičlo večino kandidat vladne liberalne stranke Julio Cesar Turbay nad kandidatom konservativne stranke Belisariom Betancurjem.

POLOŽAJ V RODEZIJI SE POČASI SPREMINJA, KO "NOTRANJI SPORAZUM" POSTOPNO IZVAJAJO, ČETUDI GA DOSLEJ ŠE NI PRIZNALA NOBENA DRŽAVA

SALISBURY, Rod. — Gverilci iz Zambije so pretekli teden vdrli v katoliško misijonsko postajo, kjer so nekaj preje zaprli šolo, ko je postalo za njo in učence prenevarno, in umorili misijonarje. Novica je užalostila krščanski svet, ker moritev misijonarjev, kateri se trudijo za napredek ljudi, kaže svojevrstno sovraštvo do belcev in do vsega, kar ti prinašajo. Gverilska vojna, ki jo vodi v Rodeziji Patriotična fronta z oporišč v Zambiji in Mozambiku, širi sovraštvo med črnimi in belimi, ki na dolgo roko ne more prinesti drugega kot škodo obema, v prvi vrsti pa Rodeziji sami.

V marcu podpsani "notranji sporazum" med belo manjšino in črno večino postopno izvajajo. Rodezijo vodi posebni državni svet, v katerem so poleg bivšega predsednika vlade bele manjšine Iana Smitha trije črnski vodniki, ki so ostali doma in ki imajo močno podporo med prebivalstvom. Poleg tega sveta, kateri odloča s soglasjem vseh članov, je vlada, v kateri so na čelu posameznih ministrstev črni in beli ministri.

Sposobni črni so postopno vključevani v javno upravo, v sodstvo in gospodarstvo. Vojska, policija, sodišča, pa tudi gospodarstvo so še vedno v rokah belih, toda na splošno se je položaj v treh mesecih bistveno spremenil. Rasne ograje so delno podrte, kar jih je ostalo, se naglo podirajo.

V decembru 1978 bodo volitve po načelu ena oseba en glas, ki bodo zagotovile vlado črne večine. V novi narodni skupščini bodo beli zastopani veliko močnejše, kot bi naj bili izključno po svojem številu. To povečano zastopstvo naj bi varovalo njihove pravice za vsaj nekaj prihodnjih let, v katerih upajo, da se bodo razmere umirile in bo možno mirno sožitje obeh rasnih skupin. Trezni črni vodniki priznavajo, da Rodezija ali Zimbabve, kot jo imenujejo črni domačini, ne more gospodarsko uspevati, če bi vsi beli enostavno zapustili deželo. Ta nima dovolj črnih strokovnjakov ne za javno upravo, ne za varnostne sile in sodišča, kaj šele za gospodarstvo.

Sodelovanje bele manjšine in črne večine je potrebno v korist obeh. Ali ga bo mogoče ohraniti, to je bistveno vprašanje, ki vznemirja obe rasi.

Ssosede Rodezije ne priznavajo notranjega sporazuma in ne sedanje vlade Rodezije, one nudijo podporo Patriotični fronti ki jo sestavljata skupini Joshue Nkoma v Zambiji in Roberta Mugabeja v Mozambiku. Prvi je bolj zahodno usmerjen in zmeren, drugi je izrazit marksist, ki hoče uvesti v Rodeziji "diktaturo proletariata" po zgledu komunističnih držav moskovske vrste.

Patriotična fronta vodi gverilsko vojno ob obilni podpori črnih afriških držav in Sovjetske zveze ter njene pomočnice Kube. Vlada v Salisburyju trdi, da bo svoj načrt k novi ureditvi Rodezije izvedla brez ozira na gverilsko vojno, o kateri upa, da bo preminula sama po sebi, ko bodo domačini spoznali, da je bilo doseženo, kar so hoteli.

Predsednik vlade Južne Afrike, glavne in dejansko edine podpornice notranjega sporazuma v Rodeziji, je pozval Veliko Britanijo in ZDA, naj opustijo odpor proti temu sporazumu in naj pridobijo zanj Joshuo Nkoma. V Londonu in Washingtonu na ta poziv še niso odgovorili, povedali pa so, da bodo ta teden prišli znova v Salisbury njuni zastopniki, da se s tamkajšnjimi vodniki pogovore o tem, kako bi bilo mogoče spor rešiti in deželo zavarovati pred novim hujšim prelivanjem krvi.

Iz Clevelanda in okolice

Danes volitve—

Danes so primarne volitve, zvezne, državne in okrajne. Ne pozabimo na naše slovenske rojake! Edmund J. Turk kandidira za sodnika - Common Pleas Court Domestic Relations, sedanji mestni odbornik 32. varde Dave J. Trenton za okrajnega komišenerja (demokrat), W. J. Kennick pa za kongresnika v 20. volivnem okrožju proti M. Oaker (demokrat). — Volišča so odprta od 6.30 zjutraj do 7.30 zvečer.

K molitvi—

Članice Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete so vabljene jutri, v sredo, ob 2.30 popoldne v Želetov pogrebni zavod na E. 152 St. k molitvi za umrlo Antonio Unetic, v četrtek ob 9. dopoldne pa k pogrebni sv. maši.

Družinsko slavje—

Pretekli mesec, 28. maja, sta Mr. in Mrs. Vincent Simoncic z W. 65 St. obhajala 58. obletnico svoje poroke. Naše čestitke in vse dobro!

Uprava AD išče raznašalca—

Uprava lista išče enega raznašalca za E. 60 St. in Bonna Avenue, drugega pa za E. 58 St., Bonna, Prosser, Homer, E. 53 St., Stanard in E. 55 St. Zainteresirani naj se javijo v uradu AD na 6117 St. Clair Avenue.

Romanje v Lemont—

Tisti, ki se želijo udeležiti romanja v Lemont v dneh 1.-3. julija pod vodstvom Slomškovega krožka, so vabljeni, da se prijavijo najkasnejše do nedelje, 18. junija.

Povečane kazni za onemogočen polet

Okoli 150,000 potnikov z veljavnimi letalskimi listki obtiči letno na letališčih ZDA zaradi nenadzirane prodaje listkov.

WASHINGTON, D.C. — The Civil Aaeronautics Board je pritisnil na letalske družbe, ki prodajo listke za polete, pa potem pustijo potnike na cedilu, če v letalih ni dovolj prostora. Kazni za tako puščenega potnika je letalskim družbam podvojil.

Nova pravila, ki bodo veljala od 3. septembra 1978, zahtevajo od letalske družbe, da skuša dobiti najprej prostovoljce za odložitev poleta na kasnejši čas, če mora kdo ostati, in mu plačati poseben bonus za to. Vsaka letalska družba mora določiti tak bonus.

Ce je kdo puščen proti volji, ker ni bilo dovolj prostovoljcev, mu mora družba vrniti za listek do $200, če mora čakati do 2 ur, in $400, če mora čakati na naslednji polet nad 2 uri.

The Civil Aeronautics Board je pozval letalske družbe, da naj same rešijo vprašanje prekomerne prodaje letalskih listkov, ker da bo sicer prisiljen odrediti še višje kazni. Sedaj je povprečno letno tako puščenih zaradi pomanjkanja prostora v letalih okoli 150,000 potnikov s kupljenimi veljavnimi listki za polete.

Priporočajte Ameriško Domovino, edini neodvisni in najstarejši slovenski dnevnik na svetu, svojim rojakom in rojakinjam!

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

James V. Debevec — Owner, Publisher

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st 2 weeks in July

NAROČNINA:
Združene države:
$28.00 na leto; $14.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
$30.00 na leto; $15.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$28.00 per year; $14.00 for 6 months; $8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$30.00 per year; $15.00 for 6 months; $8.50 for 3 months
Friday Edition — $10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 85 Tuesday, June 6, 1978

Konferenca v Puebli

Po konferenci latinsko-ameriške cerkvene hierarhije pred desetimi leti v mestu Medellin v državi Colombia, so letos v polnem teku priprave za tako predvideno konferenco v mestu Puebla v državi Mexico. Po načrtu se ima vršiti letos v oktobru in nadaljevati z reševanjem cerkvenih in socialnih problemov, ki so bili začeti pred desetimi leti v Medelinu. Že ta konferenca je bila burna, ker se je lotila svoje misije pri reševanju socialnih problemov pri osiromašenih množicah gospodarsko in socialno težko preizkušanega ljudstva. Izgleda, da bo predvidena konferenca v Puebli še bolj viharna, če upoštevamo zelo sporne zadeve, ki naj bi prišle na dnevni red.

Tajništvo za organiziranje predvidene konference je v rokah glavnega tajnika škofa Alfonsa Lopez Trujillo-a iz Colombije in ima svoj sedež v prestolici te dežele, Bogota. Izdalo je pred kratkim pripravljalno listino za bodočo konferenco, obsegajočo 214 strani programa za razprave, ki je po oceni mnogih krogov zelo konservativen. Razmeroma malo pozornosti posveča vzrokom revščine in nasilja v Latinski Ameriki, za nalogo Cerkve v družbi pa proglaša evangelizacijo kot bistveni element te naloge. Dokument, ki ga bodo verjetno še pred začetkom sestanka nekoliko predelali, je zbudil vihar odpora in protesta v latinsko-ameriški Cerkvi in odkril mnogo politične napetosti, ki se je nabirala v zadnjih letih.

Tako je skupina teologov iz Peruja zapisala, da jedro tega dokumenta "razodeva pomanjkanje razumevanja za dejanski položaj revnih na kontinentu, za njihovo trpljenje in borbo, kakor tudi za njih plodovito članstvo v Cerkvi". Že to stališče kaže na notranje nesoglasje, ki se usodno širi, čeravno se v javnosti o tem manj poroča kot o akcijah škofov v Brazilu, Čilu, Urugvaju in še kje, ki so javno protestirali proti zatiranju civilnih in političnih pravic. In vendar se je del duhovščine z revolucionarno vnemo zagnal v delo na socialnem in ekonomskem področju, pa o tem pride manj novic v široko javnost. Znano je, da ti duhovniki ustanavljajo naselja na ilegalno zaseženih zemljiščih, sodelujejo pri organiziranju delavskih unij (sindikatov), pri ustanavljanju kmečkih gibanj, pospeševanju načrtov za agrarno reformo in podobnem. To samo na sebi — tako se zdi — ni v direktnem nasprotju z njihovim poklicem, kljub temu, da je po svoji vsebini politične narave. Hudo in za Cerkev nesprejemljivo pa je, kjer so se duhovniki navezali in identificirali z levičarskim gverilskim gibanjem, ki je marksistično pogojeno in se poslužuje v svojih akcijah nasilnih metod. Take duhovnike je morala Cerkev razrešiti njihove duhovniške službe, nekaj pa jih je plačalo svojo nepokorščino z življenjem v teku gverilskih operacij.

Nesoglasje se ob zares težkem socialnem stanju v Latinski Ameriki ne pojavlja samo med takimi duhovniki in hierarhijo, marveč tudi med škofi samimi. Tako je znano, da so se škofje v Argentini, Colombiji in Guatemali pridružili akciji svojih vlad in izrazili ostro obsodbo nad delovanjem radikalnih levičarskih duhovnikov. Na drugi strani so pa cerkveni knezi, kot je kardinal v Sao Paulu v Brazilu, Paulo Evaristo Arns (s katerim je imel ameriški predsednik Carter ob svojem obisku v Brazilu dolg razgovor), ali pa nadškof Oscar A. Romero Galdamez iz San Salvadorja prevzeli vodilno vlogo v zahtevi za temeljite socialne in gospodarske spremembe. Nesoglasje pa je bolj na videz kot v resnici, odseva bolj trenutne socialne in gospodarske razmere v posameznih državah kot pa kak ideološki spor.

Čeravno pripravljalni dokument za konferenco v Puebli, ki ga je izdelalo tajništvo pod vodstvom škofa A. Lopez Trujillo-ja, opisuje sedanje stanje razmer v Latinski Ameriki v zelo krepkih izrazih, so njegovi zaključki manj radikalni. Ne da bi se vmešaval v raznovrstne sporne stvari na tem prostoru, modro obnavlja koncept cerkvenega "socialnega nauka", ki zavrača oboje marksizem in kapitalizem. Preudarno skuša reševati "krščansko kulturo" v Latinski Ameriki. Dokument je zlasti značilen v svoji teološki sekciji, kjer pri obravnavi revnih ljudi pravi dobesedno: "Čeprav revni ljudje pogrešajo vsega, se Cerkev prizadeva zagotoviti jih, da posedujejo bogastvo, ker imajo Boga, ki je, sam bogat, izvolil biti reven".

V svojem poročanju o tem stavku časopisi navajajo izjavo argentinskega teologa, ki da je k temu pripomnil: "Od kdaj more kdo trditi, da lahko božja beseda nadomesti hrano, proteine in kalorije? Opazka je značilna za ostrino mnenj, pisca tega sestavka pa je spomnila na pasus v njegovi doktorski disertaciji, kjer je pred mnogimi leti citiral znanega nemškega pisatelja in sociologa, ki je to tezo enostavno rešil. Takole stoji v onem akademskem dokumentu: "Dva kmečka gozdarja sta filozofirala o revščini. Prvi je menil, da je revščina nekaj hudega, drugi pa, da ni, saj so revni ljudje najboljši, in če bi revni stan ne bil najboljši, bi si ga ne izbral prostovoljno sam Kristus. Na to pa globokoumno odvrne prvi: Ravno zato, ker je postal naš Gospod Kristus po lastni volji ubog, sploh ni bil ubog, kajti kdor hoče biti in ostati reven, neha že sam po sebi biti reven. Le kdor je ubog, pa hoče nekaj imeti in ne more, je zares revež."

Ta filozofija potrjuje, da je definicija in osnova ubištva, kakor ga izkazuje zgoraj pripravljani dokument za konferenco v Puebli, preveč ozka za vlogo, ki naj jo izpolni katoliška Cerkev v iskanju rešitve iz revolucionarne socialne zmede v srednji in južni Ameriki. Ni se čuditi, da je škofovska konferenca v Brazilu in Panami ta dokument v celoti zavrgla, in da drugod hierarhija zahteva globoke spremembe. Cerkev bo najbolj prav ravnala, če preneha koketirati z marskizmom, se opre na nauk papeških okrožnic in jih prilagodi razmeram v posameznih deželah.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — Na Ptujski ali Crni gori smo ostali eno noč. Nekateri so poiskali prenočišča na skednjih v senu, drugi pa smo prenočili kar v cerkvi. Oglasila se je pesem in molitev. Toda dolga pot nas je utrudila, da smo zadremali kar v klopeh. Naj bo za pokoro, sem si mislil, mlad poba, a prišla je še hujša pokora — bolhe. Te so pikale in grizle, da je bilo joj. Nek možakar v zadnji klopi je zakričal "avš". Tisti, ki smo hoteli naprej na Sladko goro, smo takoj po jutranji maši vzeli pot pod noge. Šli smo proti Poljčanam, Makolam in Majšpergu. V Makolah sem pohitel na grob strica č. g. Ivana Geratiča, ki je kot kaplan tam umrl na "španski" tik pred koncem vojne 1918. V Makolah so se fantje nekoč radi pretepali. Nekega kaplana so ubili, ko je ponoči šel sprevedet bolnika. Pozneje, ko sem organiziral Fantovske odseke, sem bil večkrat v Makolah. Fantje so bili zelo prijazni in smo se vedno dobro razumeli. Včasih je bila resna beseda za vzpodbudo, včasih pa tudi kaj za smeh.

V bližino Sladke gore smo prišli okrog 4. popoldne. S hriba navzdol smo zagledali lično cerkev s kupolo, katero krasijo Ilovškove slike. Naproti nam je prišel duhovnik in z njim skupina deklet ki so na nosilih imela kip Matere božje. V procesiji, s petjem litanij smo se pomikali proti cerkvi. Med potjo sem opazil, da se že bolj stari gospod nekam sumljivo maje. Bal sem se, kako bo v cerkvi, ko je delil blagoslov z Najsvetejšim. Pa je le nekam srečno izvozil. Pozneje sem tega gospoda srečal še enkrat, ko me je uprava "Slovenca" poslala v šmarski okraj, da pridobim nekaj naročnikov in uvedem nedeljsko prodajo "Slovenca". Zupnika ni bilo doma. Oglasil sem se v kaplaniji. Kaplan Jože me je prijazno sprejel in kmalu je bila na mizi velika ročka vina s takim kozarcem, da bi lahko utonil v njem. Nisem mu v vsem ustregel, le nekaj malega sem popil, da bi gospoda ne užalil. Od tam sem mahnil na Ponikvo, kjer sem poznal fanta, ki je bil na tritedenskem prosvetnem tečaju v Mariboru. Ime sem pozabil. Skupaj sva obiskala cerkev, kjer je bil krščen Anton Martin Slomšek, poznejši mariborski škof in naš svetniški kandidat. Obiskala sva tudi cerkvico sv. Ožbalda, kjer je mladi Slomšek pasel živino in s stopnic pridigal svojim tovarišem. Ko sem se vozil iz Maribora proti Celju, sem z velikim spoštovanjem zrl na Slom. Mogočna kmečka hiša, rojstna hiša A. M. Slomška, še danes stoji.

*

Na binkoštno soboto je v Ljubljani na ontološkem oddelku umrl peti naslednik svetniškega škofa A. M. Slomška, dr. Maksimilijan Držečnik. Poznal sem ga kot bogoslovnega profesorja. Ko je bila v Washingtonu blagoslovljena kapela Matere božje z Brezij, se je oglasil tudi v Chicagu. Pripravili smo mu lep sprejem. Imel je v svetoštefanski cerkvi pridigo in pete litanije Matere božje. Na srečanju v veliki farni dvorani sem imel čast pozdraviti ga v imenu štajerskih rojakov. S svojo preprostostjo si je osvojil srca ljudi. Ob tej priliki ga je mestni svet imenoval za častnega meščana in župan Chicaga R. Daley mu je v mestni hiši izročil diplomo častnega meščana. Kot škof je po vojni mnogo trpel od strani komunističnih oblastnikov in mestna nahujskana drhal je večkrat pobila okna na škofijski palači. Škof Držečnik je končal vse priprave za beatifikacijo služabnika božjega škofa A. M. Slomška in je osebno izročil rimski kongregaciji za svetniške postopke vso predpisano gradivo. Ohranili ga bomo v lepem spominu. Upamo, da je škof Slomšek osebno pozdravil v nebesih svojega petega naslednika!

*

Tretjo nedeljo v maju smo imeli spet mladinsko mašo in sicer zadnjo v tem šolskem letu. Pri vseh mašah je pridigal nekdanji svetoštefanski kaplan p. Lovrenc Grom o duhovniških in redovniških poklicih. Udeležba je bila kar lepa. Berili sta brala Magda Remec in Stane Simrayh, darila za sv. daritev sta v spremstvu matere Fanike Goršič prinesla njuna otroka Daniel in Milena Goršič. Po maši je bil v spodnji dvorani sestanek. Najprvo je višješolska skupina: Tomaž Krivograd, Stanko Simrayh, Grega Remec in Magda Remec podala odlomek iz Finžgarjevega romana "Pod svobodnim soncem: Barbar Iztok, Sloven, v hipodromu v streljanju z lokom premaga dvornega gizdalina Azbada. Ko sem skrbno poslušal podajanje, mi je bilo kar toplo pri srcu, da je postal Sloven Iztok tako slaven in kar dobro so se mi priegle besede Iztokove: "Sloven ni suženj nobenemu . . ." Učenci nižjega in srednjega oddelka so pod vodstvom ge. Nande Pucove lepo zapeli: Smentana muha, Lisica je zvita zver, Baba škrbasta in Izidor ovčice pasel, nato so učenci izročili svojim učiteljem lepe rože v lončkih. Č. g. župnik je lepo pohvalil delo šole in uspehe, prav tako tudi akcijo za obisk naše mladine na Koroškem, kjer se bodo srečali s slovensko mladino in prisluhnili njihovi besedi in pesmi.

*

Misijonski piknik bo v nedeljo, 11. junija, na Lemontskem gričku. Pripravila ga bosta Misijonska odseka Chicago in Joliet. Z misijonskim piknikom bo združen tudi šolski piknik. Pridite in s številno udeležbo podprite naše slovenske misijonarje.

*

Slovenska šola vrši važno poslanstvo med slovensko mladino. Nujno rabi naše vsestranske pomoči. Zato bo priredila drugo soboto v oktobru, 11. oktobra, kosilo Slovenske šole v veliki farni dvorani. Gotovo ne bo samo kosilo, ki bo odlično, ampak še kaj drugega, kar nas bo pritegnilo. Mislimo že sedaj na to!

*

Tudi v poletni dobi ne pozabite, da imamo vsako nedeljo ob 10. dop. glavno slovensko sv. mašo. Pridite k tej maši! Res ne razumem ljudi, kateri se malo zmenijo za svojo materino cerkev. Slovenec k slovenski maši, le tako bomo vzdržali in se ohranili. S seboj privedite tudi mladino. Bodimo vsi skupaj ob nedeljah pri slovenski maši ena slovenska družina!

Lep pozdrav vsem!

"Toti Stajerc"

—o—

Baragova dneva v Marquettu se nam bližata

CLEVELAND, O. — Kakor je razvidno iz naših časopisov, se Slovenci že povsod pripravljamo na skupno romanje v Baragovo deželo, ko bomo v Marquettu praznovali Baragova dneva. Vsi se veselimo slavnosti Baragovega dneva, ko bo prišlo skupaj mnogo naših rojakov in drugih katoličanov. Tam bomo skupno v molitvi, s škofi na čelu, prosili Boga, da bi bil naš škof F. Baraga čimpreje prištet blaženim.

Slovenci so prvič skupno romali v Baragovo deželo l. 1964; bilo jih je tri avtobuse. Dalj časa so se zadrževali v Marquettu. Odšli so v marquettsko stolno cerkev, kjer počiva truplo škofa Barage in dveh njegovih naslednikov. Med temi romarji se je nahajala Mrs. Frank Grdina, ki je ganljivo rekla: "Glejte, kakšno zgodovino imamo Slovenci med temi ozkimi marmornatimi stenami: trije sinovi slovenskih mater, trije zaporedni škofje te pokrajine in mi komaj kaj vemo o njih. . ."

Ali ni tu dokaz, koliko smo imeli popolnih naših katoličanov, ki so delali na tem, da bi čimpreje imeli škofa F. Barago za svetnika. Dolžnost nas veže, da se bomo vseh teh spomnili, ko bomo skupno praznovali Baragova dneva v Marquettu. V molitvi se bomo spomnili na Baragovem grobu v stolni cerkvi v Marquettu vseh znanih bolnikov, starčkov in onemoglih, ki se našega romanja ne bodo mogli udeležiti.

Kdor bi se želel udeležiti našega skupnega romanja na Baragova dneva v Marquette, naj tega ne odlaša, da ne bi bilo prepozno. Na to romanje se bomo podali iz Clevelanda kar po zraku v Marquette in nazaj. Če bi se jih dovolj prijavilo za avtobus, se bo tudi to upoštevalo in po možnosti ustreglo.

Za potrebna navodila kličite po telefonu č. g. Victorja Tomca št. 761-7740 ali podpisanega, tel. 251-2117.

Jože Vrtačnik

—o—

Prepovedani grobovi

Bridgeville, Pa. — Pred Spominskim dnevom, ki ga obhaja vsa Amerika, so ljudje krasili grobove na našem starem pokopališču. Vsaj z rožami hočejo pokazati, da so jim spomini na očeta, mater, stare starše, prijatelje dragi. Naj me delo in skrbi še tako zaposle, ob pogledu na te ljudi misli hite na prepovedane grobove na slovenski zemlji. Na nekem listu sem te dni bral tole: Nekje je dežela, ki je bila dana za domovino majhnemu narodu. Ta je v stoletjih stisk in brezupa prehodil že vse postaje križevega pota, pa je vendar obstal in bo tudi v bodoče. Vsega je bil že vajen, tudi nasilne smrti v vseh oblikah. Nikoli pa se ni pripetilo, da bi mu kdo domačih pobite sinove skril in jim odrekel to, kar tisočletja loči divjaštvo od človečnosti: pieteto. Ta dežela potrebuje veliko, veliko ljubezni, da se srečno prebije skozi čudni čas prepovedanih grobov in spomina nad njimi.

Ravnatelj Dolenc v knjigi napisani v komunističnih novomeških zaporih, tiskani po njegovi smrti v Argentini: Moja rast, piše o pomorjenih brez sodbe; govori o dveh svojih prijateljih: Ne križ, ne kamen ne stoji, kjer sta pokopana. Vendar je kraj, kjer sta pokopana, meni svet in če bom zvedel zanj, želim tja poromati.

Nobeno skrivanje, nobena laž, nobena oblast, noben komunist s svojo tiransko zlobo ne more uničiti SPOMINA na naše brez sodbe pomorjene prijatelje in ne more iz zgodovine zbrisati Kočevskega Roga, Teharjev in drugih prepovedanih grobov.

33 let že leže fantje in možje v uradno prepovedanih grobovih.

33 let brezsrčna komunistična oblast prepoveduje obisk teh grobov.

33 let komunisti — morivci taje te grobove in moritve.

33 let nihče doma ne sme zagovarjati tisoče brez sodbe pomorjenih.

33 let nihče doma ne sme reči dobre besede o trpinu škofu Rozmanu.

33 let nihče doma ne sme zapisati dobre besede o pomorjenih duhovnikih.

33 let nihče doma ne sme braniti dobrega imena pomorjenih domobrancev in drugih žrtev, katerih trupla leže v prepovedanih grobovih.

Sedaj pa oblast, ki meče leta samo umazanijo na škofa Rožmana in deset in deset tisočev brez sodbe pomorjenih, in nikdar ne prizna svojih zločinov, ta oblast pošilja zelo kontrolirane skupine, da bi slepili naivneže pod krinko pesmi, kulture, povezave . . . Pod krinko kulturne povezave — ki je komunist nikdar ne prizna; pod krinko narodnosti — ki je komunist ne mara; pod krinko pozabe — ki je komunist zahteva le zase — pod krinko hoče komunistična oblast širiti lažnjivo propagando med onimi, ki načrtno hočejo ostati slepi, da ne vidijo ogabnih komunističnih mrež. Pišite, karkoli hočete; propagirajte kakor hočete; zatemnujte pamet in srce naivnežem; a kljub vsemu temu komunist ostane komunist in mu nikdar in nikjer pod nobenim pogojem ni za spravo, ampak hoče vselej ribariti v kalnem, slepiti one, ki se dajo slepiti.

Ne pisec teh vrstic, ampak komunisti so dali nekomunistom, ki so pomagali širiti komunistično "pravico, resnico in svobod" zelo lepo oznako: Koristna budala. S tem naslovom so komunisti "hvaležno" nagradili svoje naivne podpornike. Ista oznaka gotovo še velja za vse naivneže, ki poslušajo lepo zveneče sirene o povezavi in nas vabijo, naj se z odprtim srcem, slepo pametjo odzovemo gadjevemu vabilu o kulturni invaziji pod krinko medsebojnega sodelovanja.

V Komendi na Gorenjskem je bil na spomeniku padlim v prvi svetovni vojni napis: Molimo za zdravo pamet. Ta poziv je gotovo potreben tudi za zmešani čas naših dni.

Temperatura vode, morski tokovi in lastnosti rastlin so lahko viri energije za afriške dežele

Juha iz morskega kolmeža, salama iz meduz, solata iz alg, slaščice iz morskih rastlin in še kakih sto posladkov iz znanih in neznanih vrst morskega rastlinstva se utegne že v dogledni prihodnosti uvrstiti na jedilnike najbolj imenitnih hotelov na toplih afriških obalah, seveda s pogojem, da se bodo uveljavila priporočila morskih biologov in da bo človek premagal prirojeno nezaupanje do skrivnostnih in ne vselej estetsko oblikovanih prebivalcev morskih globin.

Na nedavnem mednarodnem posvetu o morskih rastlinah v kalifornijskem mestu Santa Barbara je zbudil precejšnjo pozornost nastop štirih afriških strokovnjakov za biologijo morja. Dr. Keto Mšigene v univerze v Dar es Salaamu, nigerijski biolog dr. Lawson z univerze v Lagosu ter profesorja Pienaer in Simons, njuna kolega z univerze v Capetownu in Natalu, so bili deležni iskrenih priznanj in pohval najbolj znanih japonskih znanstvenikov. Kot je znano, je Japonska že dolgo vodilna sila v pomorski biologiji, saj zavzema hrana iz morja pomembno, marsikje odločilno mesto na jedilnikih njenega prebivalstva. Japonski strokovnjaki so posebej pohvalili ugotovitve teh štirih afriških raziskovalcev o lastnostih in uporabnosti afriškega obalnega rastlinja za človeško hrano.

Glede značilnosti je mogoče afriške obale primerjati z obalami Južne Amerike, pravijo afriški morski biologi: topli tokovi, ki prihajajo v hladne vodne gmote, ustvarjajo izredno ugodne razmere za bujno rast. Rastline srkajo sončno toploto skoraj vse leto, fotosinteza je torej stalen, neprekinjen proces. Vode, bogate s planktonom in z drugimi organskimi snovmi, zagotavljajo praktično neomejene možnosti za presnovo, zato so rastline, ki se oklepajo skalnih ali peščenih tal, v razmeroma majhnih globinah, neusahljiv vir proteinov, vitaminov, celuloze in tudi močnih vlaken, primernih za industrijsko predelavo.

Pri izkoriščanju teh virov hrane in surovin je človek zdaj šele na začetku. Strokovnjaki ocenjujejo to razvojno stopnjo kot "navadno žetev", kot preprosto pobiranje "letine" z morskega dna, kakor jo je pač narava podarila sama od sebe.

Že prvi poskusi uporabe naravnih in ustrezno predelanih morskih rastlin, zlasti alg, so dali na Japonskem, v Braziliji in Argentin ter v ZDA in v Južni Afriki izredne rezultate. Znansveniki iz Tanzanije in Nigerije so pripravili program, po katerem bodo morske rastline načrtno gojili. Pričakujejo, da jim bo uspelo pridobiti križance, ki bodo izredno ugodni za človeško hrano, ker bodo vsebovali veliko beljakovin, obnesli pa se bodo tudi kot sestavina močnih krmil za nekatere školjke, rake in ribe. Strokovnjaki so nazorno pokazali, da je mogoče v plitvih obalnih pasovih urediti ob razmeroma nizkih stroških svojevrstne plantaže ali farme, na katerih bi morske rastline gojili, jih varovali pred naravnimi sovražniki ter muhami morskih tokov in podnebja. Tako bi se tam razvili prav posebni "pašniki" za morske živali, uporabne za človeško hrano in predelane z živinsko krmo.

"Malone vsa afriška obala naravnost kliče po obdelavi v tem smislu," je rekel na kalifornijskem posvetovanju japonski znanstvenik dr. Josiaki Sanbonsunga. "Voda, tokovi in oblikovitost morskega dna imajo zelo ugodne lastnosti, še prav posebno pa prispeva obilica sonca. Sicer pa se v skoraj vsakem morju po svetu ponuja kaj uporabnega, celo na Antarktiki, kjer utegnejo posebni rakci postati bogat vir proteinov. S prodorom v vesolje dokazuje človek svojo tehnološko moč, vsekakor pa bo moral v prihodnje posvečati večjo skrb obdelavi morja, ki ga bo s svojim bogastvom rešilo marsikatere skrbi za obstanek. Afrika je s svojimi ugodnimi obalnimi razmerami tako rekoč poklicana, da naredi prvi korak v "biološki revoluciji človeštva".

—o—

Največ vreden kovanec

Najdražji kovanec na svetu je zlati petdolarski kovanec iz leta 1841, za katerega je neki zbiratelj odštel okrog 2,000 dolarjev.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Ameriška Domovina – slovenski časopis

Z veseljem prebiram pisma naročnikov, ki jih pišejo upravi in uredniku in jih ta potem objavlja. V vrsticah teh pisem se čedalje bolj pogosto pojavlja misel in zahteva, naj AMERIŠKA DOMOVINA ostane SAMO SLOVENSKI list, naj zopet postane popoln dnevnik.

To željo naročnikov je treba pozdraviti in o njej na glas spregovoriti. Prepričan sem, da je to želja večine naročnikov, ne samo tistih, ki o tem pišejo. Kdorkoli iz slovenske skupnosti (in kjerkoli na svetu!) se zanima za slovenske novice, ta gotovo zna brati slovensko. Ta bo najbolj vesel, če bo te novice bral v originalu, v slovenščini. Kdor ne obvlada toliko slovenščine, da bi te novice bral v slovenskem časopisu, jih tudi v angleškem delu slovenskega časopisa ne bo iskal. Tako nekako bi človek sklepal.

Vidimo pa, da ima pod sedanjim lastništvom angleški del v petkovi številki čedalje večji obseg, kar ima večina naročnikov za potrato papirja in dela. S tem slovenski časopis samo izgublja na pomenu in ugledu. Z angleščino slovenskega časopisa ne bomo chranili. Opustite tisti angleški del, g. Debevec, in vrnite nam številko Ameriške Domovine za sredo, pa se bo list močno okrepil!

Sploh bi pa bilo želeti, da javnosti poveste, kakšne namene imate s tem najstarejšim slovenskim časopisom, ki je v zgodovini slovenstva opravil že važne naloge in je njegovo poslanstvo še vedno živo in za slovensko krščansko miselnost življenjske važnosti. Kdo je danes v svetu dnevni klicar slovenske svobode? Kdo je bil in je branitelj zatiranih in preganjanih? Kdo stopa po poti v borbi za slovensko resnico? AMERIŠKA DOMOVINA, ki polni svoje strani s slovenščino in na slovenski način izraža klic po svobodi, zapisuje pritožbe zatiranih in objavlja slovensko resnico.

Ko to razmišljam, moram tudi čestitati duhovniku J. Božnarju za njegov članek "Dovolj je, dovolj", ki je bil objavljen v angleškem delu časopisa. Čakal sem, da bo izšel tudi v slovenščini, zato mu, — g. Božnarju namreč — šele danes čestitam. Dokler bo Ameriška Domovina imela med svojimi sodelavci može s tako jasnim pogledom in s takim pogumom, se zanjo ni treba bati. Jasna beseda odpira oči, pogum pa dviga srca.

Por.

*

POJASNILO LASTNIŠTVA: Ameriška Domovina je slovenski časopis od samega začetka in obhaja letos 80-letnico svojega izhajanja. Skoraj ves čas je imela v petkih angleško prilogo za one rojake in rojakinje — prvenstveno s področja Clevelanda — ki so se zanimali in se zanimajo za slovenske stvari, pa niso sposobni slovensko čitati, četudi morda jezik za silo razumejo.

Lastništvo AD bi prav rado izdajalo list petkrat in celo šestkrat na teden, če bi imelo za to dovolj sredstev. Pri sedanjih dohodkih je mogoče list izdajati štirikrat na teden le zaradi popožrtvovalnosti urednika in sodelavcev.

Ko stroški izdajanja slovenskega lista stalno rastejo, — pretekli teden je bila povišana poštnina za preko 23%, — se moramo vsi potruditi za pridobitev novih naročnikov. Vsako leto bi morali dobiti vsaj 100 novih naročnikov, če hočemo, da bo list mogel obstati v sedanjem obsegu. Prav tako je potrebno poskrbeti za oglase, ki predstavljajo dober del dohodka vsakega lista.

Vse, ki jim je AD res pri srcu in jo želijo ohraniti, prosimo, da se vključijo v kampanjo za pridobivanje novih naročnikov in novih oglaševalcev!

Kaj je in kaj bo novega

XIX. SLOVENSKI DAN V KANADI bo tudi letos zadnjo nedeljo v juliju. Čas je, da začnemo misliti na ta dan, ne samo tisti, ki ga pripravljajo, ampak tudi tisti, ki bodo nanj prihiteli, da ga skupaj praznujemo. Tisti, ki ga pripravljajo, imajo itak že dovolj skrbi in dela. Če bodo videli in slišali, da se tudi udeleženci pripravljajo, jim bo delo olajšano in marsikakšna skrb odvzeta. Rezervirajmo torej tisto zadnjo nedeljo v juliju za praznovanje Slovenskega dne na slovenskem letovišču.

TORONTSKA NADŠKOFIJA IMA NOVEGA NADŠKOFA. — V ponedeljek, 5. junija, je bil ob 4h popoldne slovesno ustoličen v stolnici sv. Mihaela nadškof Gerald Emmet Carter, ki je s tem prevzel vodstvo torontske nadškofije. Nadškof Carter je bil do sedaj v nadškofiji London, Ont. Dosedanji torontski nadškof Filip Pocock je odstopil in bo šel v navadno dušno pastirstvo.

NOV SLOVENSKI OPTOMETRIST. — 5. junija bo odprl svojo prakso specialist za oči dr. Frank Stepec in sicer na 440 Brown's Lane v Horner Medical Center. Novi doktor je sin povojnih emigrantov in mu k njegovim študijskim uspehom čestitamo. Stranke sprejema po dogovoru. Njegov telefon je: 252-6660.

Por.

Večkratni begunec piše, poroča in pozdravlja

Najlepša hvala za 100 amerikanskih dolarjev za Vietnamce. Prav sedaj je bil v Hong Kongu direktor, ki se je informiral pri gospodu Masiminiju ter zvedel, da se take neprevelike vsote lahko odpošljejo. Tudi je dodal, da ima še vedno stik z našim vietnamskim ekonomom Marko Huyen, ki mu piše o ekonomskih zadevah. O drugih pa nič ne pove, ker je tudi on že šel "skozi ljudsko sodišče", ko so nam ugrabili govapsko Tehnično šolo. Sedaj je bolj pohleven in manj zgovoren . . . ? Kaj hočete. Lepa hvala torej za dar, ki jim gotovo prav pride. Kdaj in kako bodo odgovorili, ne vem. "Naj ne ve levica, kaj da desnica" nas tudi Vietnam uči.

Ob tej priliki se vam zahvaljujem tudi za prejšnje darove, ki so bili za renovacijo župne cerkve in za bodočo župnijsko cerkev v Thu Cu ju. Zahvalo vsem slovenskim dobrotnikom mi je naročil gospod ravnatelj PeterCang; njihovi darovi so mu pomagali "gor spravit to zidavo". Stavba ni velika, pač pa zadostna za sedaj, da imamo otroški vrtec, mladinski center, kapelico, katehumenat itd. Ljudje okoli nas so veseli, ker jim tudi zelo pomagamo pri vzgoji. Mi pa smo tudi veseli, ker tako lažje pridemo v kontakt z družinami in pa z mladino bližnje šole.

Na slavnost smo povabili samega škofa, da je somaševal z nami in salezijanca g. Pomatija, ki je zbral veliko materiala o našem mučeniškem škofu Versiglju, ki je naš salezijanski prvi mučenec. Njegova beatifikacija gre v Rimu lepo naprej (škoda, da za naše kandidate tako ne napreduje). Odkrili smo spominsko ploščo na Mgr. Versiglia Memorial Building. Ta bo nas in nje spominjala na MIN DAO. (Ime mgr. Versiglia po naše pomeni "Razsvetljenega Vodnika Božjega.)

Te dni bo treba spet nekaj za notranjo preureditev oziroma razdelitev lokalov, kajti en razred imamo še v stari hišici, ki so jo pa bele mravlje pošteno oglodale in se komaj skupaj drži in je nevarnost, da pri kakem viharju skup zleti.

Naši kristjani, ki so bili prej obupani, so kar veseli te nove cerkvice, ki je sicer skromna, a na zunaj kar lepo zgleda. Seveda imamo okoli še več vasi, ki bi tudi želele imeti svojo cerkvico, kamor bi šli kristjani ob nedeljah k maši in kjer bi se sestajali h krščanskemu nauku. Brez verouka vera šepa ali celo umre.

Takole vidite, na stara leta malo dregam tu in tam in še vam nadlego delam; vse pa za duše in za kraljestvo božje v dušah. Končno se Vam za vse lepo zahvaljujem in vas lepo pozdravljam,

Vaš Andrej Majcen.

P.S.: Ce bi se hotel kdo spomniti potreb kristjanov, ki jih navaja g. Andrej Majcen, lahko pošlje na naslov Baragovega Misijonskega krožka, c/o g. Jakob Kvas, 43 Pendrith St., Toronto, Ontario M6G 1R6.

Mis. por.

Zvestoba nazaj in poslanstvo za naprej

IV.

Ali je res, da se ta in taka vprašanja med nami niso reševala, ker da je bilo premalo vzgledov, predvsem pa, ker da mi starejši premalo vodimo? Na drugi strani pa slišimo iz ust starejših, da so težave tu, ker je premalo učljivosti med mladino. "Ne pustijo se voditi!"

Predvsem moramo vedeti, da se z očitki drug drugemu še nikdar ni nič rešilo. Vemo pa: kadar je kaka stvar bolj na svojem mestu, postavi tudi stvari ob sebi bolj na svoje mesto. Skratka: če pravimo starejši, da se mladina ne prepusti vodstvu, da je premalo učljiva — dobro, bodimo najprej mi sami odločnejši vodniki. — Pravite mlajši, da je na vrhu premalo vodstva — dobro, postanite najprej sami bolj dovzetni za vodstvo — pa se bo problem rešil.

Da mladina nima jasnih pojmov in da se mnogo mladih zato oddaljuje od skupnosti? Bo že mogoče, da jih kdaj nima — toda ali smo pri tej zadevi mi starejši res povsem nedolžni? Oh, saj ni človek naiven in ve, kako mladi slišijo tudi jasno in točno besedo, pa je ne poslušajo; toda ali ni prav tako res, da more fant eno nedeljo od enega predavatelja slišati, kako je to in to belo, naslednjo nedeljo pa od drugega, da je to in to črno? Kako naj si bodo mladi na jasnem — recimo — glede komunizma, glede našega odnosa do oblasti doma, ko vemo, da je komunizem strahotno zlo, potem pa naši mladi nenadoma v naši skupnosti — nekje drugje! — slišijo tisto o zgodovinski nujnosti, pa o sožitju med krščanstvom in marksizmom in — poleg tega — še o "odjugi", ki je baje doma že nastopila? Komunisti so mučili in ubijali še po koncu revolucije na tisoče naših bratov, očetov, še mrtve jih psujejo — mladi pa vidijo, kako se hodimo domov sprehajat, potem ko so nam isti ljudje dali dovoljenje, da smo smeli tja preko in tam kdo ve komu stisnili roko. Morda krvavo roko. Mladini se mora to upreti — ali pa se zmede. Ne govorimo: Naši mladi včasih nimajo jasnih pojmov! Recimo rajši: Mi smo jim kdaj s svojo nedoslednostjo — ker dostikrat nekaj deklamiramo, drugače pa živimo — zmešali pojme. Tisti med nami, pa naj je zasebnik ali delavec v skupnosti, ki o teh vprašanjih ne govori jasno, se ne bo imel kam skriti, ko bo kak mlad, nekoč v bodočnosti razklan človek, s prstom pokazal nanj kot na krivca.

Kako naj bodo mladi na jasnem — recimo — glede dolžnosti do svojega naroda, pa tudi do države, v kateri so se rodili, kako naj si bodo na jasnem glede problema asimilacije, ko jim eni govorimo tako, drugi drugače?

Ko Kanada, Avstralija in — kot smo zadnje čase brali — celo Severna Amerika, tri največje "imigrantske države", danes — po slabih skušnjah . . . — ne želijo, da bi se prišleci, niti ekonomski emigranti ne, asimilirali — zakaj te države tako postopajo? Iz ljubezni do italijanskega, slovenskega ali katerega drugega naroda? Morda tudi — a predvsem iz ljubezni do lastne domovine. Mnogi izmed nas se še spomnimo buenosaireškega škofa msgr. Segure, ko nam je nekoč v katedrali govoril: "En el interes de mi patria" — (ne v interesu vaše očetnjave ne!) — "v interesu moje domovine vas prosim, gojite svoj jezik, ohranjajte svojo kulturo, ne izkoreninite se, bodite ponosni na svoje starše, na njihovo borbo, na svoj rod . . .!"

Zakaj tako? Ker vsaka teh novih držav, in Argentina danes še bolj kot kdaj prej, potrebuje predvsem močnih ljudi, zvestih državljanov, ne pa — mase. Potrebuje zgrajenih ljudi, teh pa ni v vrstah izkoreninjencev. Ne poslušajmo glasu množice na cesti, ki morda hoče drugače. Pravzaprav niti ni treba poslušati, kaj mislijo resnični patrioti teh držav — vprašanje samo naj bi razmislili, pa bi razumeli, kaj nam je storiti, če hočemo res izkazati hvaležnost, kakor pravimo, novi domovini.

Ne kak politični kandidat, ki bi želel čim več glasov, ne kak psihiater, ki bi se zavedal nevarnosti izkoreninjenosti, tisti, ki je govoril, da je četrto božjo zapoved: Spoštuj očeta in mater, treba v naslednji stopnji prenesti tudi na dolžnosti človeka do očetnjave, to je do zemlje tvojih očetov, je bil svetnik, eden največjih krščanskih mislecev, eden največjih realistov, Tomaž Akvinski.

Ne mešajmo pojmov! Seveda, kdor je kdaj delal z ljudmi, v kakršnikoli skupnosti, ta ve, da stvari niso preproste. Da je treba z ljudmi potrpeti, tudi če se z njimi ne strinjaš. Da je delovanje v vsaki skupnosti dostikrat vezano na kompromise — tu so stara znanstva, obziri. Toda ne more iti za kompromis, kadar nam kdo svetuje, naj si prerežemo žile! Če nam ne velja, da smo si sicer vsi prijatelji, da nam je pa največja prijateljica resnica, potem nismo samo tam, kjer "kar storile so roke, to z nogami poteptal si," ampak se čisto preprosto uničujemo sami.

Slovensko srce, slovenski duh! Toda čustvo in srce rodita zdrave sadove samo, kadar je v nas jasnost izhodišč, jasnost načel in jasnost ciljev.

Pred kratkim je neki slovenski časopis v Evropi analiziral razmere v naši skupnosti. Analiza je polna hvale, naravnost vzhičena je nad našo aktivnostjo. Toda ko se ustavi ob nevarnih točkah, do katerih smo dospeli, omeni, da se v argentinski slovenski skupnosti vedno pogosteje slišijo zahteve po verski in kulturni svobodi v Sloveniji, medtem ko se o zahtevah po politični svobodi vedno manj govori. Kakor da bi verska ali kulturna svoboda kje in kdaj na svetu bili možni, če ni prej civilne, to je politične svobode.

(Bo še.)

RAZNE NOVICE DOMA IN PO SVETU

Predsednik vlade Pierre E. Trudeau je na izrednem zasedanju Združenih narodov, ki se je zbralo na razpravo o omejitvi oboroževanja, dejal, da je Kanada edina in prva država, ki ima vse sposobnosti za izdelavo jedrskega orožja, pa se temu odpoveduje. Povedal je, da je njegova vlada sporočila zaveznicam v NATO, da kanadske oborožene sile ne bodo rabile jedrskega orožja in da ne bo pustila takega orožja na kanadskem ozemlju.

Kanada je skupaj z Veliko Britanijo bila udeležena pri razvoju in gradnji prvega jedrskega orožja v času druge svetovne vojne. Velika Britanija je to orožje nato sama dalje razvijala in izpopolnjevala, Kanada pa se je že tedaj temu odrekla.

Na dvodnevnem posvetu NATO v Washingtonu pretekli teden je predsednik vlade Pierre E. Trudeau opozoril na potrebo iskanja možnosti omejitve oboroževanja med Vzhodom in Zahodom. Priznal je, da za enkrat ni veliko upanja na kak uspeh takega napora, toda tega vendar ne kaže opustiti.

V zvezi s tem je omenil pogajanja na Dunaju o vzajemnem uravnovešenem zmanjšanju oboroženih sil v Srednji Evropi. Ta pogajanja se vrše že vrsto let, ne da bi privedla do kakega u s p e h a . Sovjetska zveza se vztrajno upira "uravnovešemu" zmanjšanju oboroženih sil, ki ga zahteva Zahod, in vztraja na tem, da naj obe strani zmanjšata število moštva v enakem obsegu. Ker ima sovjetska stran večje število vojaštva v Srednji E v r o p i kot NATO, bi tako zmanjševanje nujno vodilo k še večji številčni razliki v korist Vzhoda.

Kanadski zastopnik je bil v svojih izvajanjih na splošno veliko umirjenejši in zadržanejši napram Varšavski zvezi in njeni krepitvi oboroženih sil, kot sta bila predsednik ZDA Carter in tajnik NATO Luns.

*

Kanada je pretekli petek objavila, da ne priznava več začasnega sporazuma o ribolovu z ZDA in da zato od nedelje opoldne dalje ameriški ribiči ne smejo več loviti v kanadskih obalnih vodah, dokler ne bo vprašanje rešeno z novim sporazumom. ZDA so na ta kanadski korak odgovorile s prepovedjo lova kanadskim ribičem v ameriških vodah. Obe strani sta se sporazumeli, naj imejo ribiči en dan časa, da se seznanijo s prepovedjo in se umaknejo iz prepovedanih področij.

Pričakujejo, da se bodo pogajanja za nov sporazum kmalu začela in da sedanja prepoved ne bo povzročila nobenih večjih trenj med Ottawo in Washingtonom.

*

V Libanonu se bojijo nove vojne in prebivalci krščanskih domov so razobesili pred vhode vanje slike Matere božje v prepričanju, da jih bo ta varovala pred stiskami in nesrečami.

*

Avstralski časnikar John Everingham je po dveh neuspehih pretekli teden le srečno spravil svoje dekle Keo Sirisomphone iz Laosa, ko je priplaval tja pod površino narasle reke Mekong. Dekle, ki je že hotelo zapustiti kraj ob reki, kjer ga je čakalo, je spravil varno na tajsko stran in odpeljal s seboj v Avstralijo.

*

V Karačiju v Pakistanu so po določilih Korana, islamskega sv. pisma, obsodili tri bančne roparje na odsekanje ene roke. To je prva taka kazen, odkar je vojaška vlada gen. Mohameda Ziaul Haqa uvedla kaznovanje po Koranu.

*

Kanada je prodala 15 Centurion tankov, ki jih je izločila iz svojih oboroženih sil in jih nadomestila z novim nemškim tankom Leopard, Švici. Ta se je obvezala, da teh tankov ne bo prodala dalje brez posebnega dovojenja Kanade. Za kaj bo Švica v Kanadi kupljene tanke rabila, ni znano. V Kanadi so jih večje število zadržali za cilje pri vojaških vajah.

*

Zunanje ministrstvo je doslej sprejelo dve nadomestili za 11 sovjetskih diplomatov, ki so bili v letošnjem februarju izgnani iz Kanade zaradi vohunjenja.

*

Kanada se je odločila nastaviti na vsako tujo ribiško ladjo, ki lovi ob njenih obalah, svojega opazovalca. Ti opazovalci bodo plačani od lastnikov ladij po $90 na dan. Njihova naloga je opazovati ribji lov, pa tudi vse drugo v morju in na njem, kar bi moglo biti koristno kanadskemu gospodarstvu.

*

Giorgio Mazza, 37 let stari Italijan iz Lecco v Italiji, se je s kolesom vozil po aljaščanski cesti. V bližini Whitehorse je kolesarja napadel črni medved in ga precej hudo zdelal. Odpeljali so ga v bolnišnico v Fort Nelson, kjer upajo, da bo preživel.

*

Nasvet potnikom na tuje: Kadar ste v nerazviti državi, ne pijte vode, kadar ste v industrijsko razviti državi, ne vdihavajte zraka.

*

Ko so pred nekaj leti uvedli gasolin brez primesi svinca, so trdili, da njegova priprava in soramerno mala prodaja opravičujeta do največ 3 centov višjo ceno pri galonu. Sedaj je poraba te vrste gasolina porastla v taki meri, da predstavlja nad eno četrtino celotne. Pričakovati bi bilo torej, da bi ceno znižali, pa so jo dejansko v razmerju z drugim gasolinom povečali od 3 na 5 centov.

*

Admiral R. H. Falls, načelnik glavnega stana narodne obrambe Kanade, je v parlamentu dejal, da bi uvedba nevtronske bombe v obrambo NATO zmanjšala verjetnost sovjetskega napada. Po njegovem je ta bomba manj zločestna od drugih vrst jedrskega orožja pa vendar učinkovitejše svarilo napadalcu.

*

Biologi so pretekli teden vzeli iz gnezd "skovikajočih" žerjavov pri Fort Smith, NWT, 13 jajc in jih s helikopterjem prenesli v Idaho in jih položili v gnezda nekaj manjših "peščenih" žerjavov pri Grays Lake. To je že četrto leto zapored, ko na ta način skušajo ameriški in kanadski varuhi prirode ustvariti novo jato skovikajočih žerjavov, velikih snežnobelih ptic, ki so v nevarnosti izumrtja. V novi jati je za enkrat 8 mladih ptic, ki pa bodo potrebovale še nekaj let, da bodo odrastle in se začele ploditi.

Vesti iz Slovenije

Srebrni jubilej Avsenikov

Pretekli mesec so v Tivolski dvorani v Ljubljani priredili Avseniki triurni koncert za 25-letnico svojega nastopanja. Ob tej priložnosti jim je tovarna gramofonskih plošč Helidos poklonila 25. zlato ploščo, kar pomeni, da je bilo prodanih doslej 25 milijonov plošč tega ansambla.

Letališče pri Slovenj Gradcu

V Turiški vasi pri Slovenj Gradcu imajo športno letališče, ki pa so ga začeli preurejati za javni letalski promet. Dobilo bo v kratkem 1200 metrov dolgo in 23 metrov široko asfaltno vzletno stezo, nato pa še pred koncem leta 1978 tudi vse potrebne navigacijske in metereološke naprave.

Dopisujte v Ameriško Domovino, sporočajte vse zanimive novice o rojakih v svojih naselbinah!

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Near Slovenian Home on Holmes Ave.

4-4 double house, $26,900

Off E. 185 St. 6 room single, $34,900.

On E. 168 St. in Grovewood area 6 room single, $36,500.

(84-86)

EUCLID BUNGALOW

Aluminum sided, full basement, 3 large bedrooms. Big Slovenian kitchen, carpeting. House like new.

George Knaus Realty
819 E. 185 St.
481-9300

(84-90)

Hiša naprodaj

Ranč hiša z dvema spalnicama na slepi ulici, pol akra sadnega drevja, pritiklinska in rekreacijska soba. Kličite 261-2327.

(84-87)

Sobo išče

Sobo in kuhinjo po možnosti zgoraj v okolici E. 185 St. ali Miller Ave. išče slovenska upokojenka. Kličite tel. 881-9296.

—(84,85)

V najem

Enodružinska 4-sobna hiša, neopremljena. Tudi 3 sobe s kopalnico in kurjavo. Kličite po 6. uri zvečer 451-7909.

(84-87)

Rooms for Rent

4 rooms and garage. $140.00 a month. Includes utilities.

Call 249-8266

(81-85)

Novi zidani ranči

V Willowicku nedaleč od Lake Shore Blvd. so v gradnji novi zidani ranči s 3 spalnicami, v celoti podkletni. Kličite za pojasnila

UPSON REALTY CO.
UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9.

Oskrbnika iščejo

Park sv. Jožefa na White Rd. išče človeka, ki bi po vsakem pikniku očistil prostore. Kličite po 6. zvečer Franka Znidarja na tel. 761-6362.

(82-86)

Help Wanted

Custodian

Couple or family for ethnic hall. Excellent opportunity. Rent, utilities, plus salary. Call 261-0436 or after 6 p.m. 442-0142.

(x)

FACTORY HELP FEMALE

Light assembly and furnace brazing operators. Apply in person 9 to 4 p.m.

TECHNICAL METAL PROCESSING
5476 Lake Ct.
Off Shoreway at E. 55 St.

(81-87)

Delo dobi

Ženska dobi delo za polni čas v bari na E. 200 St. Mora se osebno oglasiti ali pa klicati za sestanek na telefonski številki 481-9510.

Tracy Tavern
(Vprašajte za Marijo)
434 E. 200 St.

(85-87)

BREZ DOMA

Hektor Malot

Matija nisem našel; gotovo je odšel v bolnišnico. Ko je Garofoli zagledal stražnika in mene, je prebledel. Nedvomno se je zbal. Ko pa mu je stražnik povedal, čemu smo prišli, se je pomiril.

"Umrl je torej, ubogi starec!"

"Ste ga poznali?"

"Prav dobro."

"Povejte mi o njem vse, kar veste."

"Prav rad. Njegovo pravo ime ni Vitalis, pač pa Carlo Balzani. Če bi bili živeli pred pet in tridesetimi leti v Italiji, bi vam že samo to ime povedalo, kdo je mož, o katerem izprašujete. Carlo Balzani je bil takrat najslavnejši pevec v Italiji in njegovi uspehi na naših odrih so bili nekaj nenavadnega. Pel je povsod: v Rimu, Neaplju, Milanu, Benetkah, Florenci, Londonu, Parizu. Prišel pa je dan, ko je njegov glas odpovedal. Ko ni mogel več biti kralj pevcev, tudi ni hotel, da bi se njegova slava zmanjšala s tem, da bi pel na manjših odrih. Odpovedal se je svojemu imenu in je postal Vitalis. Skril se je vsem tistim, ki so ga poznali v njegovih srečnih letih. Vendar pa je bilo treba živeti. Lotil se je najrazličnejših poslov, a nikjer ni uspel. Od neuspeha do neuspeha je dospel do tega, da je postal razkazovalec izučenih psov. V vsej revščini pa je ohranil svoj ponos in bi bil umrl od sramote, če bi bili ljudje zvedeli, da je Carlo Balzani postal ubogi Vitalis. Po čudnem naključju sem zvedel za to skrivnost."

To je torej bila razlaga tiste skrivnosti, ki me je toliko vznemirjala.

Ubogi Carlo Balzani! Dragi Vitalis!

XX

Naslednjega dne naj bi bil Vitalis pokopan in vrtnar mi je obljubil, da me bo odvedel k pogrebu.

Drugi dan pa nisem mogel vstati, ker me je zaradi mraza, ki sem ga pretrpel prejšnjo noč, napadla huda vročica. Zdelo se mi je, da imam ogenj v prsih in da sem prav tako bolan kakor Srček, ki je vso noč čepel na drevesu. In res sem dobil od mraza, ki sem ga pretrpel, ko sva se z gospodarjem onemogla zgrudila pred vrtnarjevimi vrati, nevarno vnetje pljuč.

Prav ta bolezen pa mi je dala spoznati vso dobroto družine Acquin, posebno pa veliko požrtvovalnost ljubeznive Štefke.

Če prav revni ljudje navadno le redkokdaj pokličejo zdravnika in to le v najskrajneših primerih, je moja bolezen bila tako huda, da ga je vrtnar nemudoma poklical. Ta je takoj spoznal resnost bolezni in izjavil, da me morajo prenesti v bolnišnico. Bila je to najbolj preprosta in najlažja rešitev. Vrtnar pa s tem predlogom nikakor ni bil zadovoljen.

"Ker se je zgrudil pred našimi vrati in ne pred vrati bolnišnice," je dejal, "bomo mi skrbeli zanj."

K vsemu svojemu delu je Štefka dodala še nalogo bolničarke. Z materinsko nežnostjo je skrbela zame in me negovala z nenavadno potrpežljivostjo. Nobena poklicna bolničarka ali usmiljenka bi ne mogla bolje spolniti svoje naloge.

Ko je morala oditi po delu, jo je nadomestovala Lizika ob moji postelji. Več krat sem med boleznijo opazil malo deklico, ki me je zaskrbljeno gledala s svojimi velikimi očmi. V mrzličnih blodnjah sem mislil, da je moj angel varuh. Govoril sem ji kakor angelu in ji pripovedoval o svojih nadah in željah. Od tedaj sem jo začel nehote gledati kot neko nadnaravno bitje, obdano z nebeškim sijem. Presenečalo me je, da je živela kakor mi, in sem pričakoval vsak hip, da se dvigne v zrak z razpetimi belimi krili.

Moja bolezen je bila dolgotrajna in nevarna. Napadi so se večkrat ponavljali. Mnogi starši bi zgubili potrpljenje, Štefkine požrtvovalnosti pa ni bilo mogoče izčrpati. Več noči me je bolezen tako mučila, da sem mislil, da se zadušim. Ves to čas sta ponoči Benjamin in Aleksej izmenoma čula ob moji postelji. Končno je bolezen le popustila; vendar pa se mi je zdravje vračalo le počasi. Pomlad se je že vrnila, preden sem mogel iti prvič iz hiše.

Takrat pa je prevzela Štefkino mesto Lizika, ki še ni bila zmožna za delo. Vodila me je na sprehod po bližnji okolici. Okrog poldne, ko je sonce bilo najbolj toplo, sva zapustila hišo in odšla počasi z roko v roki. Tudi Kapinaju je spremljal. To leto je bila pomlad še posebno lepa in mila. Vsaj meni se je zdelo tako.

Del mesta, ki leži med Maison-Blanche in Glaciere je Parižanom malo znan. Nekateri sicer vedo nekoliko nejasno, da je nekje v tej smeri majhna dolinica; ker pa teče skozi to dolino pritok Bievre, se domneva, da je ta dolina eden izmed najbolj umazanih in žalostnih delov pariškega predmestja. To pa nikakor ni resnica. Rečico sodijo namreč po tem, kakršna je ob svojem izlivu, ko preide že skozi industrijske predele, ne pa po tem, kakršna, je v Verrieresu in Rungisu, kjer teče ali je vsaj tekla v času, o katerem pripovedujem, pod gosto streho vrb in topolov. Ob njenih bregovih so se razprostirali zeleni travniki, ki so se polagoma vzpenjali navzgor do hiš in vrtov. Spomladi je trava bila mlada in sočna ter posuta z belimi marjeticami. Na vejah vrb in topolov pa so prepevali ptički. Njihovo veselo žvrgolenje je pričalo, da tukaj še ni mesto, da smo še na deželi.

Taka je bila dolinica, ko sem jo prvič videl. Pozneje se je zelo spremenila. Vtis, ki ga je naredila name, pa je ostal v mojem spominu še danes tako živ, kakor je bil takrat. Če bi bil slikar, bi lahko narisal topole, ki so bili razvrščeni ob bregovih, ne da bi izpustil eno samo drevo, debele vrbe, ki so se sklanjale nad vodo, zunanje pobočje utrdb, prek katerega smo drčali po eni nogi, Butte-aux-Cailles s svojim mlinom na veter, dvorišče sv. Helene z živahnimi pericami, strojarnice, ki okužujejo rečico, zavetišče sv. Ane, kjer umobolni obdelujejo zemljo in se smejejo mimoidočim s svojim bedastim smehom, se pačijo ter kažejo jezik.

Ob najinih sprehodih Lizika seveda ni govorila. Pa saj nama niti ni bilo treba govoriti; samo pogledala sva se in sva se prav dobro razumela. Tako popolnoma sem se privadil na ta način razgovora, da niti sam nisem več govoril.

(Dalje prihodnjič)

—o—

Zdravju škodljiva višina

Parižani, ki delajo v zgornjih nadstropjih visokih stavb, so bolj izpostavljeni izpadanju las, očesnim boleznim in prehladu, je rečeno v delavskem poročilu.

Pri pregledu 1700 delavcev so ugotovili kot poglavitna vzroka tega slabo prezračenost prostorov in umetno luč, razen tega pa si delavci sami kvarijo delovno okolje s tobačnim dimom, s kavo in z raznimi tabletami.

Poročilo navaja, da ima 40 odstotkov anketirancev težave z vidom, 41 odstotkov s prehladi, z grlom in s sinusi vsaj enakrat mesečno, pri 46 odstotkih pa so se pojavila znamenja bolezni srca in ožilja.

Vsak tretji vprašanec je izjavil, da ima premastne lase, ki začenjajo izpadati, 30 odstotkov ljudi pa je tožilo o spremembah na koži. Poročilo ne vsebuje primerjalnih podatkov, trdi pa, da imajo ljudje, zaposleni ali stanujoči v visokih stavbah, v grlu trikrat več mikrobov kakor drugi.

—o—

Ne pozabite na Gallusovo ploščo "Lipa zelenela je"!

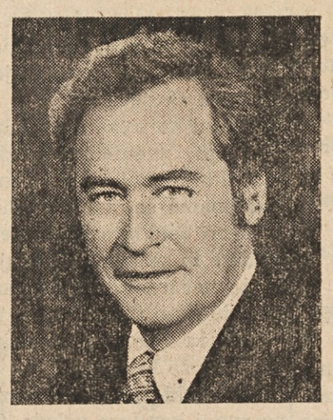

Vote for

JAMES B.

CUNNINGHAM

CONGRESSMAN

in the 22nd Congressional District

Your support is appreciated!

SLOVENSKI DAN

1. IN 2. JULIJA

na

SLOVENSKI PRISTAVI

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive

ABC - CHARTER POLETI

CLEVELAND LJUBLJANA

od $439.00 (+ tax) naprej...

ZAHTEVAJTE POPOLNI PROGRAM

MIHELIN TRAVEL

4110 St. Clair Ave. — Cleveland, O. 44103

Tel. (216) 431-5710

GOVORIMO SLOVENSKO!

BISHOP BARAGA ASSOCIATION

Cleveland Chapter

We offer these memberships in the

BISHOP BARAGA ASSOCIATION

Annual $5.00

Sustaining $10.00

Life (individual or family) $50.00

Life (institutional) $100.00

By enrolling now, you can help us in our work to raise this humble Missionary Bishop from Slovenia to the highest honor that can be bestowed by the Church.

Enclosed is $.....

for my ..... membership.

Name .....

Street .....

City ..... State ..... Zip.....

Donations under $5.00 will be appreciated and acknowledged, but will not entitle the donor to the "Baraga Bulletin," published quarterly. Printing and mailing costs allow for mailings to ordinary, sustaining, and life members only.

Donations payable to Rev. Victor N. Tomc, Vice Postulator, 15519 Holmes Ave., Cleveland, Ohio 44110.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

NAROČITE SVOJIM DOBRIM OČETOM

AMERIŠKO DOMOVINO

KOT DARILO ZA

Očetovski dan

dne 18. junija 1978

Naročite telefonično: 431-0628

Naročite pismeno:

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje darilo za Očetovski dan na sledeči naslov:
$28.00 na leto $14.00 za po leta

.....

.....

.....

Za to darilo pošiljam znesek $.....

Moje ime in naslov: .....

.....

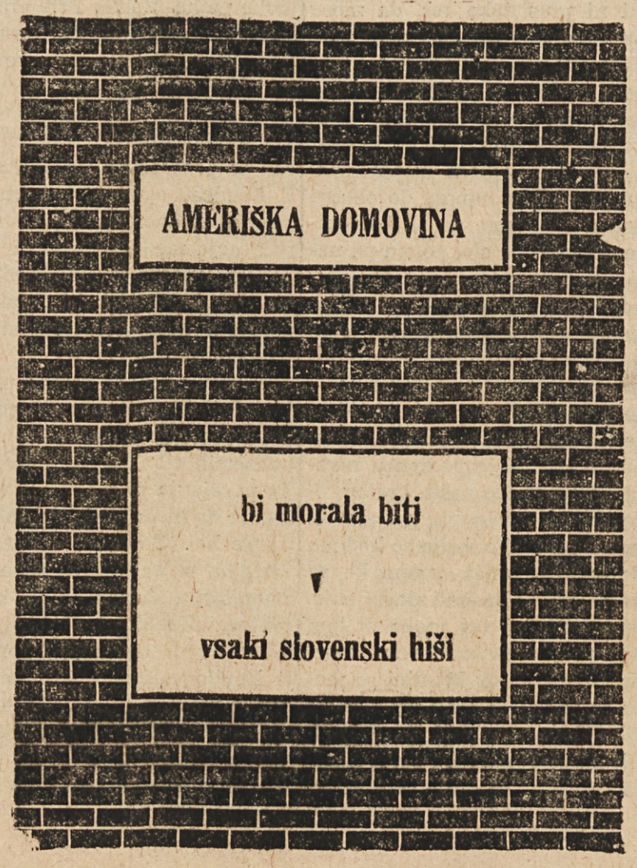

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

Moj stari naslov: .....

.....

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

PROTECT YOUR

SLOVENIAN HERITAGE

AND ETHNIC VOICE

ADVERTISE IN THE

AMERICAN HOME newspaper

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA ZAVAROVALNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

- Mi izdajamo najmodernejše celo-življenske in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta, vsote so neomejene nad $1,000.
- Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd., nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev ča otroke.
- SLOVENCI! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!
- ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

AMELIA MRAMOR, društvo št. 85, Ael. 282-8530
1926 Nantucket Dr., Lorain, Ohio

GLORIA KREPFL, društvo št. 191, Tel. 944-6587
29377 Vinewood Dr., Wickliffe, Ohio

ANTHONY CEK, društvo št. 219, Tel. 481-0992
506 Trebisky Rd., Richmond Heights, Ohio